

FUNDACIÓ SANT RAFAEL

PLA DE VOLUNTARIAT

1. Finalitat i objectius del Pla

Aquest Pla de Voluntariat defineix el model de participació de les persones voluntàries a la Fundació Sant Rafael i ordena totes les fases del seu cicle: preparació, definició de perfils, sensibilització i captació, incorporació, formació, desenvolupament i seguiment, reconeixement i desvinculació.

El voluntariat és una aportació complementària a l'acció professional de la Fundació. No substitueix llocs de treball ni assumeix funcions que requereixen qualificació professional, responsabilitat tècnica o presa de decisions sobre les persones ateses.

Els objectius específics del Pla són:

- Promoure una participació voluntària responsable, estable i coherent amb la missió de la Fundació.
- Garantir que cada persona voluntària disposi d'un rol clar, adequat a les seves capacitats i als projectes on participa.
- Assegurar una incorporació ordenada, amb informació sobre drets, deures, confidencialitat i protecció de les persones destinatàries.
- Oferir formació inicial i continuada adaptada a les tasques assignades.
- Establir mecanismes de coordinació, supervisió, seguiment, reconeixement i desvinculació.
- Protegir tant les persones destinatàries com les persones voluntàries, prevenint riscos, abusos, conflictes de rol i exposició indeguda de dades personals.

2. Marc i principis d'actuació

El Pla s'emmarca en la normativa catalana aplicable al voluntariat, especialment la Llei 25/2015, de 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, així com en la normativa de protecció de dades i en les polítiques internes de la Fundació.

L'acció voluntària es regeix pels principis següents:

- Lliure decisió i absència de contraprestació econòmica.
- Respecte a la dignitat, autonomia, preferències i drets de les persones destinatàries.
- Igualtat de tracte, no-discriminació i perspectiva inclusiva.
- Confidencialitat i ús responsable de la informació.
- Coordinació amb l'equip professional i respecte als límits del rol voluntari.
- Compromís, responsabilitat, puntualitat i comunicació d'incidències.
- Participació, escolta i millora contínua.

3. Organització i responsabilitats

La Fundació compta actualment amb 8 persones voluntàries. La coordinació del voluntariat correspon a la persona o equip designat per la Fundació, que actua com a referent per a la incorporació, assignació de tasques, seguiment, formació i resolució d'incidències.

Responsabilitats de la Fundació:

- Definir els perfils i necessitats de voluntariat de cada projecte.
- Seleccionar i assignar les persones voluntàries de manera adequada.
- Formalitzar la incorporació mitjançant la documentació corresponent.
- Facilitar informació, orientació, formació i supervisió.
- Disposar de l'assegurança obligatòria i de mesures de prevenció de riscos adequades a l'activitat.
- Garantir canals per comunicar incidències, dubtes, queixes o situacions de risc.
- Fer seguiment periòdic de la participació i reconèixer la contribució realitzada.

4. Cicle del voluntariat

4.1 Preparació i definició de necessitats

Abans d'incorporar voluntariat a un projecte, la Fundació identifica les necessitats reals, les tasques que poden ser assumides per persones voluntàries i les que han de quedar reservades a professionals. Per a cada necessitat es defineix un perfil mínim amb funcions, dedicació orientativa, competències, persona de referència i possibles riscos.

En cap cas s'assignaran al voluntariat funcions de:

- Diagnòstic, valoració tècnica o presa de decisions professionals.
- Gestió de diners, targetes, contrasenyes o béns de valor de les persones destinatàries.
- Administració de medicació o actuacions sanitàries.
- Accés a dades personals que no siguin estrictament necessàries per a la tasca.
- Substitució estructural de personal contractat.

4.2 Sensibilització i captació

La sensibilització i captació es pot realitzar a través del web i les xarxes socials de la Fundació, entitats del territori, contactes de proximitat, activitats comunitàries i recomanacions de persones vinculades a l'entitat. Les comunicacions de captació han d'explicar de forma clara la finalitat social, les tasques disponibles, la dedicació orientativa i el caràcter no remunerat de la participació.

La captació no es planteja només en termes quantitatius: es prioritza l'adequació entre la persona, el projecte, les capacitats requerides i la disponibilitat real.

4.3 Selecció i incorporació

El procés d'incorporació inclou, com a mínim:

- Entrevista inicial per conèixer motivació, experiència, disponibilitat, expectatives i possibles limitacions.

- Contrast del perfil amb les necessitats reals dels projectes.
- Informació sobre la Fundació, la seva missió, els serveis i el rol del voluntariat.
- Assignació d'una persona de referència.
- Formalització del compromís de voluntariat i de les obligacions de confidencialitat i protecció de dades.
- Informació sobre assegurança, prevenció de riscos, canals d'incidències i normes internes.
- Període inicial d'adaptació i revisió de l'encaix del rol.

4.4 Acollida i formació

Tota persona voluntària rep una acollida inicial abans de començar la seva activitat. La formació es divideix en una base comuna i, quan correspongui, una formació específica del projecte.

Bloc	Continguts mínims	Moment
Acollida general	Missió de la Fundació, drets i deures, rol i límits del voluntariat.	Abans d'iniciar
Protecció	Tracte digne, confidencialitat, protecció de dades, prevenció d'abusos i comunicació de riscos.	Abans d'iniciar
Funcionament	Persona de referència, incidències, registre d'activitat, normes bàsiques i coordinació.	Abans d'iniciar
Específica	Continguts propis del projecte i de les tasques assignades.	Quan sigui necessari
Continuada	Necessitats detectades en el seguiment, canvis de procediment i actualització de criteris.	Durant l'any

4.5 Desenvolupament, coordinació i seguiment

Cada persona voluntària actua dins del projecte i les funcions que li han estat assignades. La Fundació facilita una persona de referència per resoldre dubtes, comunicar incidències i revisar l'activitat. El seguiment té una funció de suport i qualitat, no només de control.

El seguiment pot incloure:

- Contactes periòdics individuals amb la persona voluntària.
- Reunions de coordinació quan el projecte o l'activitat ho requereixi.
- Revisió de tasques, dedicació, dificultats, satisfacció i adequació del rol.
- Detecció de necessitats formatives o canvis en l'assignació.
- Registre d'incidències i mesures adoptades.
- Espais de participació per recollir propostes de millora.

Si una persona voluntària detecta una situació de vulnerabilitat, maltractament, negligència, risc o necessitat social, no intervé pel seu compte: ho comunica a la persona professional de referència perquè s'apliqui el procediment corresponent.

4.6 Reconeixement i participació

La Fundació promou el reconeixement del voluntariat de forma continuada i no únicament al final de la col·laboració. El reconeixement té com a finalitat posar en valor la contribució, reforçar el sentiment de pertinença i afavorir la participació.

- Retorn personal sobre la contribució i el desenvolupament de la tasca.
- Espais de trobada, escolta i participació.
- Comunicació dels resultats i impacte dels projectes en què ha participat.
- Agraïment institucional i, quan es demani, certificat o acreditació de la col·laboració realitzada.
- Participació en activitats internes o comunitàries de la Fundació.

4.7 Desvinculació

La desvinculació pot produir-se per decisió de la persona voluntària, finalització de l'activitat, canvi de disponibilitat, inadequació del rol, incompliment dels compromisos o decisió motivada de la Fundació.

Sempre que sigui possible, el procés inclou:

- Comunicació prèvia i ordenada a la persona de referència.
- Tancament de tasques i retorn de materials, credencials o documentació.
- Recordatori de la continuïtat del deure de confidencialitat.
- Entrevista o retorn final per valorar l'experiència i identificar aprenentatges.
- Reconeixement de la col·laboració realitzada.
- Actualització dels registres interns i, si escau, baixa de permisos o accessos.

5. Protecció de les persones destinatàries

La protecció de les persones destinatàries és un criteri transversal del voluntariat. La persona voluntària ha d'actuar amb respecte, prudència, confidencialitat i dins dels límits del seu rol. La relació de confiança no autoritza a prendre decisions per la persona atesa, gestionar els seus recursos o intervenir en àmbits que corresponen a professionals.

- No es faran fotografies, enregistraments o publicacions sense autorització específica.
- No es compartiran dades, situacions personals o informació identificativa fora dels canals autoritzats.
- No s'acceptaran encàrrecs personals que impliquin diners, targetes, claus, contrasenyes o gestions no previstes.
- Qualsevol situació de risc, sospita d'abús o incidència rellevant es comunicarà immediatament a la persona de referència.
- La intervenció evitarà conductes paternalistes, invasives o que limitin l'autonomia de la persona.

6. Gestió documental i protecció de dades

La Fundació manté la documentació necessària per gestionar l'acció voluntària de forma segura i traçable, aplicant el principi de minimització de dades. L'accés a informació personal queda restringit a allò necessari per a la tasca assignada.

La documentació pot incloure:

- Fitxa de la persona voluntària i dades de contacte.
- Compromís o acord de voluntariat.
- Compromís de confidencialitat i informació de protecció de dades.
- Registre de formació i acollida.
- Assignació de projecte i funcions.
- Registre d'incidències, quan sigui necessari.
- Certificat o acreditació final, si es demana.

7. Avaluació del Pla

El Pla es revisarà com a mínim anualment i sempre que es produeixin canvis rellevants en els projectes, la normativa, els perfils de voluntariat o els procediments interns. La revisió tindrà en compte tant les necessitats de la Fundació com l'experiència de les persones voluntàries i dels equips professionals.

Indicador de seguiment	Criteri
Persones voluntàries actives	Nombre anual i evolució
Incorporacions i desvinculacions	Nombre i motius principals
Persones amb acollida/formació inicial	100% de les noves incorporacions
Incidències comunicades	Registre, resposta i aprenentatges
Seguiment realitzat	Contactes o reunions segons necessitat
Satisfacció i propostes	Retorn qualitatiu del voluntariat i equips

8. Vigència, revisió i aprovació

Aquest Pla de Voluntariat correspon a l'any 2026. La seva vigència s'inicia un cop aprovat o ratificat per l'òrgan de govern de la Fundació Sant Rafael i es preveu una revisió anual.

Data d'aprovació	1 de gener de 2026
Òrgan / càrrec	Tomas Ruiz Gallego
Signatura	